

Caleidoscoop Hoofdstuk 3

---

3 Equivalentierelaties

Opgave 3.1

a) Stel de volgende equivalentierelatie $\mathcal{R}$ op, waarbij $a \sim b \iff a = b$.

1 *Reflexief*: Bekijk $a\mathcal{R}a \implies a = a$

2 *Symmetrie*: Bekijk $(a\mathcal{R}b \implies b\mathcal{R}a) \implies a = b \implies b = a$

3 *Transitiviteit*: Bekijk $((a\mathcal{R}b \wedge b\mathcal{R}c) \implies a\mathcal{R}c) \implies (a = b \wedge b = c) \implies a = c$

b) Neem de volgende equivalentierelatie $\mathcal{R}$ op, waarbij $a \sim b \iff a \bmod 42 = b \bmod 42$.

1 *Reflexief*: $a \bmod 42 = a \bmod 42$

2 *Symmetrie*: $(a \bmod 42 = b \bmod 42) \implies b \bmod 42 = a \bmod 42$

3 *Transitiviteit*: $(a \bmod 42 = b \bmod 42 \wedge b \bmod 42 = c \bmod 42) \iff a \bmod 42 = c \bmod 42$

c) *Bewijs. X Aanname*: Ik stel dat A een verzameling is waarbij $A \neq \emptyset$, en $A/\sim = \emptyset$. Aangezien $A \neq \emptyset$ bestaat er een $a \in A$, maar als we een equivalentierelatie hebben, dan volgt vanuit reflexiviteit dat $a \sim a$. Als $a \sim a$ dan moet er een equivalentieklasse $\bar{a} = \{b \in A : b \sim a\}$ bestaan waarbij $a \in \bar{a}$, maar $\bar{a} \in A/\sim$. Dit is een tegenspraak want we stelde dat $A/\sim = \emptyset$, en dus kan $A/\sim$ niet leeg zijn. $\square$

Opgave 3.2

a) X wordt gepartitioneerd in $X/\sim$, omdat $|X/\sim| = \infty =$ zit in elke equivalentieklasse minstens 1 representant die in X moet liggen. Dit betekent dus dat $|X| \geq |X/\sim| = \infty$.

b) • *Geval 1*: $(|X/\sim|) = (n \wedge |X| = \infty)$: Neem $X = \mathbb{Z}$ met $x \sim y$ als $x \equiv y \bmod n$, dan heeft $|X/\sim|$ precies n elementen namelijk: $\underbrace{\{\bar{0}, \bar{1}, \bar{2}, \dots, \bar{n-1}\}}_{n \text{ elementen}}$. Hieruit volgt dus dat $|X| = \infty$, en $|X/\sim| = n$.

• *Geval 2*: $(|X/\sim| = n) \wedge (|X| = n)$: Laat $X = \mathbb{Z}_k$ en maak een equivalentie relatie waarbij $x \sim y \iff x = y$. Dan heeft onder reflexiviteit iedere $x \in X$ een equivalentieklasse, namelijk: $X/\sim = \{\bar{0}, \bar{1}, \dots, \bar{k-1}\}$. Dit betekent dus dat $|X| = k$ en $|X/\sim| = k$.

c) Dan moet $X = \emptyset$,

Bewijs. Stel dat $|X| = n$ en $|X/\sim| = 0$ dan geldt $\forall x \in X$ dat $x \in \bar{x}$, maar dit kan niet want $|X/\sim| = 0$, en dus moet $|X| = 0$. $\square$

Opgave 3.3

a) 1 *Reflexief*: $a - a = 0$ en $0 \in W$, dus reflexief. ($\because 0 \in W$)

2 *Symmetrie*: als $a - b \in W$ dan $(-1)(a - b) \in W \iff b - a \in W$ ($\because v \in W \implies \lambda v \in W$)

3 *Transitiviteit*: $a - b + b - c = a - c \in W$ ($\because v, w \in W \implies v + w \in W$)

b) Dan